

**Alþýðu-
bankinn**

Tíminn

24. tölublað — Þriðjudagur 30. janúar — 57. árgangur

HOTEL LOFTLEIÐIR

„Hótel Loftleiðir býður gestum sínum að velja á milli 217 herbergja með 434 rúmum — en gestum standa líka íbúðir til bóða. Allur búnaður miðast við strangar kröfur vandlátra. LOFTLEIÐAGESTUM LIDUR VEL.

Almannavarnarráð ber til baka tilhæfulausar gróusögur:

Engri aðstoð hafnað, er varnarliðið gat veitt

Allar sögusagnir af því tagi eru uppspuni einn

TK-Reykjavík

Timinn átti í gærmorgun viðtal við þrjá af ráðsmönnum almannavarnaráðs, þá Pétur Sigurðsson, forstjóra Landhelgisgæslunnar, sem er formaður ráðsins, Sigurjón Sigurðsson lögreglustjóra og Sigarð Jóhannsson vegamálastjóra í tilefni af þeim gróusögum að ríkisstjórnin hafi hafnað aðstoð, sem varnarliðið á Keflavíkurflugvelli hafi búið fram í sambandi við björgunarshöfina í Vestmannaeyjum. Almannavarnaráðsmenn sögðu, að þetta væri tilhæfulaust fleipur og uppspuni frá rótum.

Almannavarnaráð hefði frá upphafi náttúruhamfaranna í Vestmannaeyjum haft nána samvinnu og samráð við varnarliðið á Keflavíkurflugvelli og þegið alla þá aðstoð, sem unnt hefði verið að þiggja og að gagni máttu koma.

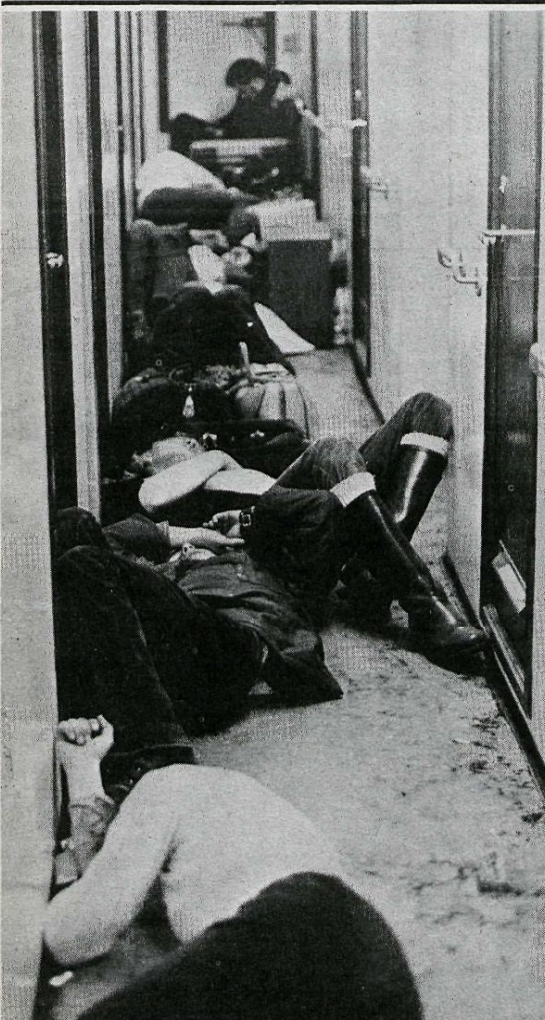
Hlutunum er alveg snúið við í þessu fleipri um að það hafi verið einhver tregða af okkar hálfu að þiggja þessa aðstoð. Þvert á móti höfum við sótt á varnarliðið um að gera ráðstafanir til að útvega hentugar flugnigavélar frá Bandaríkjunum til viðbótar við þann vélakost, sem varnarliðið hefur yfir að ráða til slíkra björgunarstarfa. Sannleikurinn er nefnilega sá, að varnarliðið er ekki betur búð gagnvart slíkum náttúruhamförum til aðstoðar við almannavarnir á Íslandi en raun ber vitni. En við erum í stöðugu sambandi við varnarliðið og sá tækjastur og mannaflí, sem fyrir hendi er á hjá varnarliðinu, hefur verið haldið viðbúnum til að gripa inn í fyrirvaralaust, þegar þörf kallar og aðstæður leyfa. Hér í höfuðstöðvum almannavarnaráðs hafa stöðugt verið tveir full-

trúar frá varnarliðinu í beinu sambandi við Keflavíkurflugvöll til að tryggja sem greiðust og nánust samráð við varnarliðið.

Þeir almannavarnaráðsmenn Pétur Sigurðsson, Sigurjón Sigurðsson og Sigurður Jóhannesson sögðu Tímanum svo frá:

— Eins og kunnugt er fól ríkisstjórnin almannavarnaráði yfirstjórn allra mála í Vestmannaeyjum og í björgunarshöfnum þegar á fyrsta degi náttúruhamfaranna í Vestmannaeyjum. Skyldi almannavarnaráð þó hafa samráð við bæjarstjórn Vestmannaeyja um fyrirkomulag björgunarstarfanna, og hefur almannavarnaráð farið að óskum bæjarstjórnar Vestmannaeyja svo sem frekast hefur verið kostur m.a. í því, hver hraði skyldi

Framhald á bls. 19

Örþreyttir menn úr björgunarsveitunum á leið frá Vestmannaeyjum, liggjandi í gangi í Heklu. Tímamynd: Kári.

Betra skipulag komið á björgunarstarfið

KJ-Reykjavík

Mun betra skipulag komst á allt björgunarstarfi í Eyjum á sunnudaginn, og var það einkum því að þakka, að þá komu þjálfaðir og örþreyttir hjálparmenn til Eyja, og gátu leyst af örþreytta Vestmannaeyinga, sem af dugnaði og ósérhlíni höfðu unnið nótt og dag við að bjarga verðmætum.

Samkvæmt upplýsingum Almannavarnaráðs, þá störfuðu um fimm hundruð manns að skipulögðu hjálpar og björgunarstarfi í gær, og voru aðstæður til starfs-

ins ágætar. Lokið er nú við að bjarga innbúi úr líblega helmingi allra íbúðarhúsa, eða um fimm hundruð húsum af um eitt þúsund, sem á Heimaey eru.

Þá er komið mun betra skipulag á flutninga eigna fólks frá Eyjum. Fleiri gámar eru nú til taks, og má gera ráð fyrir, að taktist að bjarga innbúi úr öllum húsum, sem í einhverri verulegri hættu eru.

Mikið óskufall var í Vestmannaeyjum frá því klukkan um sex í gærmorgun, og fram til tíu um morguninn, og bættist þá enn við óskulagid á götum bæjarins. Um hádegis í gær, var svo orðið vinnandi utan dyra í Eyjum aftur, og var þá haldið áfram af kappi við að negla bárujárn fyrir glugga, og flytja úr húsum.

Nýja eldfjallið í Eyjum hefur verið nefnt Kirkjufell, og mun það standa í sambandi við það, að nýja fjallið stendur ekki langt frá Kirkjubæjnum, sem eitt sinn voru og hétu, en eru nú að mestu komnir á kaf í hraun og ósku.

Gigurinn í Kirkjufelli er U laga — opió snýr í norður, og í sömu átt rennur hraunið. Bættist stöðugt við hraunbrúnina í norð-austur, og því er höfnin ekki í yfirvofandi hættu.

Allt frá því gosid hófst, hefur enginn, svo vitad sé, slasast hættulega, og má telja það mikla mildi, í slíkum hamförum sem þarna hafa verið. Í gær kviknaði í nýja sjúkrahúsinu, en slökkviliðsmönnum tókst að ráða niðurlögum eldsins.

Ólafur Jóhannesson
forsætisráðherra:

TVEIR MILLJARÐAR Í ÁR VEGNA NÁTTÚRUHAMFARANNA Í EYJUM

Skyndikönnun hefur sýnt, að á þessu ári þarf um 2000 milljónir króna til þess að tryggja verði, að þjóðfélagið í heild geti örugglega rækt skyldu sína við Vestmannaeyinga vegna hinna miklu náttúruhamfara, sem yfir þá hafa dunið, sagði Ólafur Jóhannesson forsætisráðherra á

alþingi í gær, er hann mælti fyrir þingsályktunartillögu vegna eldgossins í Heimaey. Samkvæmt tillögunni, sem var samþykkt einróma, var í gær kjörin sjö manna nefnd „til að gera tillögur um neyðarráðstafanir vegna eldgossins á Heimaey og um fjáröflun þeirra vegna. Skal hún

þegar hefja starf og skila tillögum sínum í frumvarpsformi svo fljótt sem nokkur kostur er. Tillögur nefndarinnar skulu við það miðaðar, að búsifjar af völdum náttúruhamfaranna séu bornar af þjóðinni allri sam-eiginlega“. Í nefndina voru kjörnir Ey-

steinn Jónsson, Halldór E. Sigurðsson, Lúðvík Jósefsson, Hannibal Valdimarsson, Jóhann Hafstein, Ingólfur Jónsson og Gyflí Þ. Gíslason. Þá var ríkisstjórninni heimilað í gær að taka bráðabirgðalán í Seðlabankanum eða annars staðar af fjárhæð allt að 500 milljónir króna til

þess að standa undir kostnaði, sem þegar er áfallinn, og margvislegum ráðstöfunum, sem ekki verður komizt hjá að gera án tafar.

Nánar segir frá umræðum á alþingi, og ákvörðun alþingis, á þingsíðu bls. 8

Hugmynd um
bráðabirgðalaun:

SKYNDISMÍÐI HÚSA Í VERSTÖÐVUNUM

Nýtt stórslys, ef svo og svo margir Vestmannaeyingar hverfa frá fiskisókn og fiskvinnu

JGK-Reykjavík

Allir vita, að Vestmannaeyingar eru í fremstu röð íslenskra sjómanna og aflamanna, að öðrum öðlustöðum, og ekki kunna aðrir betur til verka við fiskvinnslu en fólkidið ur Eyjum. Sá afl, sem Vestmannaeyingar fluttu til hafnar og landverkaðstöðum vann, var ein af meginstöðum þjóðarbúskaparins. Fyrir afkomu íslensku þjóðarinnar væri það annað slys, jafnvel ekki síður örlagaríkt en eyðing sjálfs Vestmannaeyjakaupstaðar, svo gifurleg verðmæti sem þar eru þó í húfi, ef þetta fólk hyrfi að verulegu leyti frá

þeim framleiðslustörfum, sem það kann svo vel tök á, að einhvers konar þjónustustörfum í Reykjavík eða annars staðar — störfum, sem öll verður að kosta af því, sem framleiðslan gefur af sér.

— Það er með þetta í huga, sem ég hef brotið heilann um, hvað gera beri, sagði maður, sem lengi hefur fengið við ýmis konar smíðar og tæknivinnu, við Timann í gær. Mér skilst, að Vestmannaeyingarnir vilji af skiljanlegum ástæðum helzt á öllu geta komið sér fyrir sem næst þeim fiskisöðum, er þeir þekka best, á meðan þeir biða þess,

hvernig fer um heimabyggð þeirra. Þessir staðir eru einkum Grindavík, Þorlákshöfn og Höfn í Hornafirði. Þar er vinnsluástaða, og má miklu afkasta, ef mannaflí er nægur, en húsnæðisskortur er mikill á þessum stöðum öllum, eins og gerist um útgerðarstaði, sem eru í örur vexti.

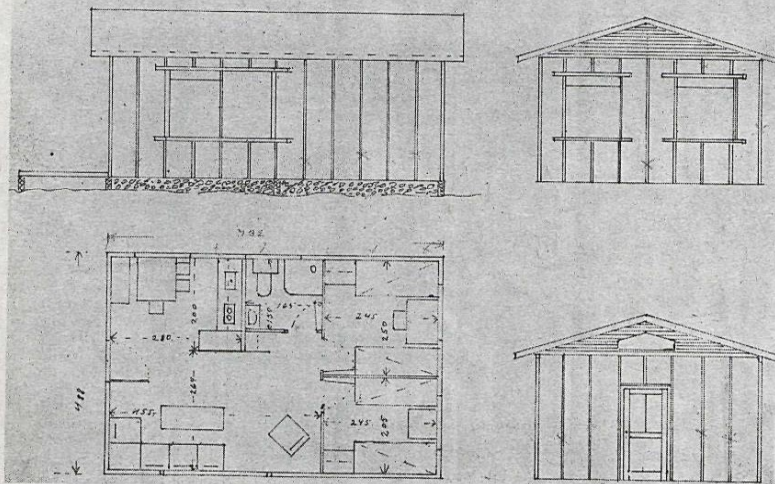
— Tillaga mín er sú, sagði þessi maður, sem ekki kærir sig um að láta nafns síns getið á prenti, að þegar í stað verði hafizt handa um smíð litilla bráðabirgðahúsa úr timbri, og þau síðan sett niður á stólpa á grundum, í þessum verstöðvum þrem, en svo frá gengið,

að þau fjúki ekki. Þau verða að vera hlý, vandlega einangruð og gert ráð fyrir rafmagnshitun. Sé stærð húsa 40-50 fermetrar og myndu þau kosta fjögur til fimm hundruð þúsund krónur, ef gripið yrði til fjöldaframleiðslu á verkstæðum, og þau síðan sett upp, þar sem þau ættu að vera.

Þar sem húsin yrðu færanleg, mætti síðan koma þessum húsum í verð, þegar þeirra væri ekki lengur þörf handa Vestmannaeyingunum, sem flúið hafa heimkynni sitt. Þau yrðu eftir til vill notuð sem verubúðir í verstöðvum eða þá seld sem sumarbústaðir eða smá-hýsi handa bændum, sem hafa hug á að koma upp slíkum húsum til gistingar handa sumardvalarfolki.

Sá, sem kom þessari hugmynd á framfæri við okkur, áleit, að eitt til tvö hundruð slíkum húsum mætti koma upp á einum til tveim mánudum, ef skjótt væri við brugðið og ekki vantaði efni, peninga og smíð.

— Og ég trúi ekki öðru en byggingariðnaðarmenn væru fúsir til þess að leggja á sig aukavinnu og fella niður eða fresta verkefnum, sem þeir hafa nú að sinna, ef þau kalla ekki þeim mun meira að, sagði hann, nú þegar jafnbryn þörf er annars vegar. Ur því sem komið er virðist mér þjóðinni brynast alls, að Vestmannaeyingar geti haldið áfram að sinna þeim störfum, sem bókstaflega talað er meginstöð þjóðarbúskaparins. En hér má engan tíma missa, — vertiðin er að hefjast, og þessi hús, ef reist verða, þurfa að vera komin upp þegar mestis afla er að vænta á útlöndi vetri.

Þessir uppdrættir sýna hús í líkingu við það, sem talað er um í greininni. Í þessu húsi, sem er 35 fermetrar, eru tvö svefnherbergi, bað, eldhús og stofa.

Ölæðisverk í Höfn í Hornafirði:

MAÐUR BÍÐUR BANA AF HAGLABYSSUSKOTI

Klp-Reykjavík

Aðfaranótt sunnudagsins gerðist sá atburður á Höfn í Hornafirði, að rúmlega fertugur maður skaut í ölaði á eftir öðrum manni og varð honum að bana. Höfðu mennirnir setið að drykkju um nóttina á heimili þess, sem skaut — og endaði drykkjan með fyrrgreindum atburði.

Mennirnir tveir höfðu verið úti að skemmta sér kvöldið áður, en haldið áfram drykkju á heimili annars þeirra um nóttina. Um klukkan sjö um morguninn urðu þeir ósáttir og kom til átaka milli þeirra. Lauk þeim átökum þannig, að húsráðandinn kastaði gestinum á dyr.

Að því búnu fór hann inn aftur og preif haglabyssu, sem hann átti, hlóð hana tveim skotum og hleypti báðum af. Mun annað skotið a.m.k. hafa hitt gestinn í

brjóstið, svo hann hlaut samstundis bana af. Kona mannsins, sem skaut, hringið þegar í lög-regluna og tilkynnti atburðinn. Þegar lögreglan var að tala við konuna, tók maðurinn símann af henni og sagði lögreglunni, að hann hefði þá skömmu áður skotið að manni.

Þegar lögreglan kom á staðinn, handtók hún þegar manninn, sem var nokkuð ölvaður, og flutti hann í fangageymslu. Síðar um daginn var svo farið með manninn suður

til Reykjavíkur, þar sem hann var úrskurðaður í 90 daga gæzluvarðhald og til að sæta geðrannsókn.

Maðurinn, sem fyrir skotinu varð, hét Stefán Egilsson og var frá Volaseli í Bæjarhreppi. Hafði hann átt 33 ára afmæli nokkrum dögum áður. Hann var ókvantur.

Illkvittnis- leg skrif í norsku blaði

Sitt hvað er skrifað, og ekki allt, sem réttast, í útlend blöð um náttúruhamfarirnar í Vestmannaeyjum, og það er ekki nema að líkum, þó að sitt hvað skolist, þar eð íslenskum fjölmiðlum er oft um megn að vita rétt skil á því, sem gerist.

Hitt er einkennilegt að sumar freignir hefðan virðast skrifaðar af beinni illkvittni, jafnvel í blöð á Norðurlöndum, og má nefna grein í Stavanger Aftenblad 24. janúar, skrifaða af blaðamanni þess héraðs, Jan Hagland. Þar er meðal annars látið brydda á þeirri ósk, að ógæfa sú, sem dunið hefur yfir íslensku þjóðina, verði til þess að beygja hana í landhelgismálinu, og henni að auki spáð gjaldþroti.

Þetta blað, sem er langstærst blaða í Stafangri, hefur hvaf eftir annað birt greinar, þar sem mjög er á okkur hallað í landhelgismálinu.

Fjöldaskemmtun í Háskólabíói

— til styrktar hjálparstarfinu við Vestmannaeyinga

Stp-Reykjavík

Samúð í garð Vestmannaeyinga er mikil og vilji til að leggja þeim lið með einhverju móti kom mjög fljótt í ljós eftir ógnaraburðinn fyrrir réttíri viku.

Skemmtikraftar ætla ekki að láta sitt eftir liggja í hjálparstarfinu, en á morgun, miðvikudaginn 31. janúar, verður haldin fjöldaskemmtun í Háskólabíói til styrktar hjálparstarfinu, þar sem fjöldi landsþekktara

skemmtikrafta kemur fram. Leggja þeir, sem og allir aðrir, sem að skemmtuninni standa, fram vinnu sína endurgjaldslaut.

Sérstakir gestir kvöldsins verða forseti Íslands, dr. Kristján Eldjárn, biskup Íslands, séra Sigurbjörn Einarsson, borgarstjóri Reykjavíkur, Birgir Ísleifur Gunnarsson og að lokum fulltrúi Sameinuðu þjóðanna í almannaþingnum, bandaríkjamaðurinn Will H. Perry. Um kvöldið verður

biskupnum afhent sú fjárupphæð, er safnast í aðgangseyri.

Þeir, sem koma fram á skemmtuninni eru: Lítið eitt, Þorvaldur Halldórsson, Gisli & Júlía, Kristín Lillendahl, Ríó Tríó, Náttúra, Ómar Ragnarsson, María Llerena frá Kúbu, Guðbergur Auðunsson, Jónas & Einar, Haukur Snorrason, Guðrún A. Simonar, og síðast en ekki síst Jón Gunnlaugsson & Jörundur.

Nauðsyn samstöðu

Í ávarpi dr. Kristjáns Eldjárns og ávarpi Ólafs Jóhannessonar, forsætisráðherra, á fyrsta degi náttúruhamfaranna í Vestmannaeyjum, kom fram það viðhorf, að áfallið og tjónið væri sameiginlegt þjóðinni allri og hún væri fyrir því samábyrg og það ætti hver og einn að leggja fram sinn skerf til að bæta tjónið. Hið sama viðhorf kom fram hjá Eysteini Jónssyni, forseta sameinaðs Alþingis, er þing koma saman að nýju sl. fimmtudag.

Í ávarpi sínu til þjóðarinnar lagði Ólafur Jóhannesson, forsætisráðherra ennfremur áherzlu á, að um þær ráðstafanir, sem gripið yrði til næðist sem best samstæða, að þeim væri myndarlega staðið og sagðist ekki efast um eftir viðræður þær, sem hann hefði átt við formenn stjórnarandstöðuflokkanna, að slík samstæða myndi nast.

Ríkisstjórnin hóf þegar undirbúning að lagafrumvarpi. Frumdrög að slíku frumvarpi voru síðan lögð fyrir stjórnarandstöðuflokkanna. Þeir gerðu ágreining um viss atriði þess frumvarðs en löngu áherzlu á að samstæða allra flokka næðist um málið, en afgreiðsla frumvarpsins gat tafizt í þinginu vegna þess skoðanamunar sem fram var kominn. Þar sem gera þarf nú þegar ráðstafanir, sem enga bið þola og mikilla fjármuna krefjast brá ríkisstjórnin til þess ráðs, að leggja fyrir Alþingi þingsályktunartillögu um, að þingmenn allra flokka geruð tillögur um fjárfullunarleiðir til að mæta tjóninu af náttúruhamförnum og Alþingi veitti ríkisstjórninni heimild til að taka strax bráðabirgðalaun til að standa undir þeim kostnaði, sem þegar hefur fallið til og fellur til á næstu dögum. Þessi þingsályktun var samþykkt einróma á Alþingi í gær og nefnd þingmanna kosin til að gera tillögur um neyðarráðstafanir og fjárföllun vegna þeirra. Skv. ályktuninni á þessi nefnd að skilja Alþingi tillögum sínum svo fljótt, sem nokkur er kostur og eiga tillögur nefndarinnar skv. þingsályktuninni að vera við það miðaðar, að bústífar af völdum náttúruhamfaranna séu bornar af þjóðinni allri sameiginlega.

A.m.k. 2-3 þús. milljónir

Í frumvarpslögum þeim, sem ríkisstjórnin hafði þegar undirbúið, kom fram sú stefna, sem ríkisstjórnin markaði þegar á fyrsta degi um samábyrgð þjóðarinnar. Meginefni frumvarpsdragna var að myndardur skyldi mjög myndarlegur sjóður, sem hefði til umráða að minnsta kosti 2-3 þúsund milljónir króna og var fjárföllun til hans byggð á þeirri hugsum að hver og einn legði fram sinn skerf.

Þetta frumvarp mun þingmannanefndin nú fá til athugunar en hana skipa þessir þingmenn: Eysteinn Jónsson, Halldór E. Sigurðsson, Lúdvík Jónsson, Hannibal Valdimarsson, Jóhann Hafstein, Ingólfur Jónsson og Gylfi Þ. Gíslason.

Forsætisráðherra leiðrétti þann misskilning, sem dreift hefur verið, að ríkisstjórnin hefði hafnað einhverri aðstöð, sem fram hefði verið boðin af hendi erlendrar ríkja. Þeim ríkjum öllum, sem boðið hafa fram aðstöð hefur verið Framhald á bls. 19

Jón Kjartansson sökk úti af Vattarnesi

— skipið nýkomið úr viðgerð frá Noregi

Þó-Reykjavík
Eitt mesta aflaskip flotans, Jón Kjartansson SU-111 frá Eskifjarði, sökk eina og hálfa sjómílu úti af Vattarnesi í fyrirkvöld. Snemma á sunnudagsmorgun fékk skipið slagsíðu á bakborða er það var að leggja af stað til lands með fullfermi af loðnu, stuttu síðar lagðist skipið yfir í sjónborða og yfir gáfu þá allir skipverjar, nema þrír, skipið. Þegar þetta kom fyrir var skipið státt við Hvalbak. Fór skipið í fylgd tveggja báta til Eskifjarðar, en sökk á mótis við Vattarnes og átti skipið þá eftir einn þriðja hluta leiðarinnar til Eskifjarðar.

Hannes Hafstein, fulltrúi Slysavarnarfélags Íslands sagði í gær, að það hefði verið á ellefta tímanum á sunnudagsmorgun, sem Slysavarnarfélagið hefði fengið að vita gegnum Nesradíó, að Dagfari DH 70, ásamt tveimur öðrum bátum, væru í fylgd með Jóni Kjartanssyni, sem þá skömmu áður hafði fengið skyndilegan og mikinn halla á bakborða. Jón Kjartansson var þá á leið frá loðnumiðunum við Hvalbak til Austfjarðahafna. Á þessum slóðum var þá kald og dálitill sjór. Klukkutíma seinna lagðist Jón Kjartansson yfir í stjórnborða, og þá fóru allir nema þrír menn frá borði, og fóru þeir um borð í Dagfara.

Um klukkan hálf fimm voru skipin stutt frá Skrud og ástandið var þá orðið mjög alvarlegt, þar sem hallinn hafði aukizt, en ferðin gekk stórslysalaust.

Rétt fyrir klukkan sjö áttu skipin eftir tvær sjómílur í Vattarnes og ástandið var þá orðið mjög alvarlegt, en menn vonuðu það besta, þar sem skipin voru að komast inn á Reyðarfjörð í kyrran sjó, en þá var einnig bátur frá Eskifirði lagður af stað með dælur, til að dæla sjó úr skipinu.

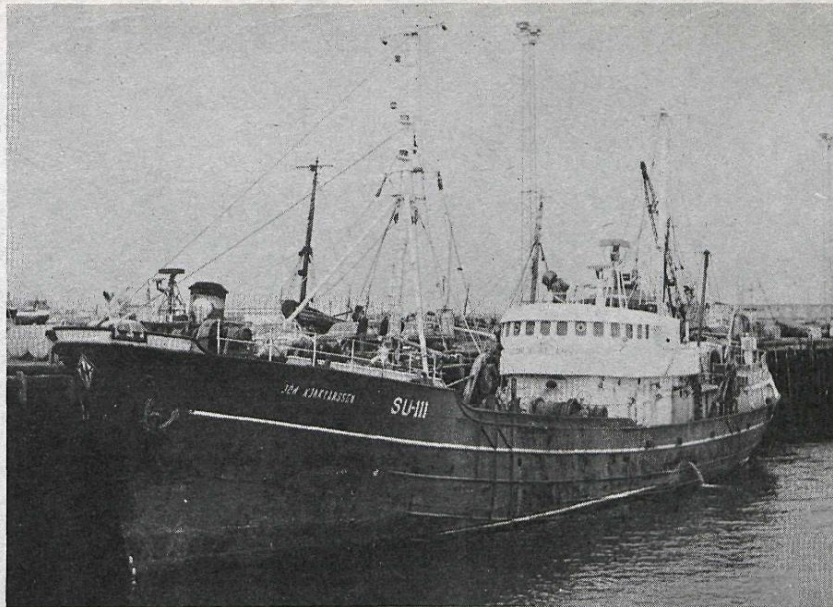
Ástandið hélt áfram að versna og klukkan 19:45 þurftu mennirnir að yfirgefa skipið, og fóru allir yfir í Dagfara. Jón Kjartansson hélt áfram að sigla er hér var komið og klukkan 20.30 hvarf skipið sjónum manna.

Jón Kjartansson, var smíðaður

í Englandi árið 1949, og hét fyrst Jörundur. Núverandi eigendur voru Hraðfrystihús Eskifjarðar og hinn kunnri aflamaður Þorsteinn Gíslason skipstjóri. Jón Kjartansson var 491 lest að stærð.

Sjópróf í málinu áttu að fara fram á Eskifirði í gær, en af þeim gat þó ekki orðið fyrir en í dag.

Jón Kjartansson var nýkomin úr viðgerð og yfirferð frá Noregi, þegar þetta óhapp kom fyrir. Í fyrra til dæmis fékk skipið einnig mikla slagsíðu og fór það þá inn á Stöðvarfjörð, þar sem það var létt, áður en það fór til Eskifjarðar. Ekki er enn vitað hvað það var, sem var þess valdandi, að skipið fékk slagsíðuna en allar lúgur skipisins voru vel skálkabar.

Jón Kjartansson SU, sökk undan Vattarnesi í fyrirkvöld. Ekki er enn vitað hvað það var, sem olli því að skipið fór á hliðina og sökk síðan. Þessi mynd er tekin af skipinu fyrir nokkrum árum, þegar það var státt í Reykjavíkurböfn.

17 milljónir hafa nú borizt í Vestmannaeyingasöfnunina

Stp—Reykjavík.

Fjárframlög til handa Vestmannaeyingum eða bæjarsjóði Vestmannaeyja berast að í stríðum straumi. Bera þau ótvívert vitni um samheng og samúð í garð Vestmannaeyinga á þessum hörmulegu tímum. Eftir því sem næst varð komizt í gær, höfðu Rauði krossinn og Hjálparstofnun kirkjunnar tekið við framlögum upp á um 17 milljónir króna, en vitað var um fleiri framlög á leiðinni.

Rauði krossinn

Eggert Asgeirsson framkvæmdastjóri Rauða krossins tjáði blaðinu í gærkvöldi, að alls nær komnar inn 14,5 milljónir í Vestmannaeyjasöfnun R.K., en útgjöld hans til þessa dags námu 10-11 milljónum. Af þessum 14,5 milljónum eru 2,4 milljónir sem Bandaríkin hafa gefið, og eins og þegar hefur komið fram, 3 milljónir frá Vestur-Þýskalandi. Hafði Rauði krossinn ekki borizt gjafir frá fleiri erlendum ríkjum eða aðilum. Eru framlögin í þessa söfnun beinir styrkir til hjálpar Vestmannaeyingum og renna ekki í bæjarsjóð Vestmannaeyja.

Hjálparstofnun kirkjunnar

I gærkvöldi hafði Hjálparstofnun kirkjunnar borizt um 2,5 milljónir króna í Vestmannaeyjasöfnunina, og var vitað um fleiri framlög á leiðinni. Stærstu framlögin, sem hjálparstofnuninni hafði borizt voru þessi: Frá Vestur-Landeyjahreppi (178 íbúar) 350 þúsund, frá Austur-Landeyjahreppi (185 íbúar) 300 þúsund. Þessar upphæðir eru frjáls framlög, en báðir hrepparnir lögðu sinn skerf í bæjarsjóð Vestmannaeyja, þannig að heildarframlög frá hvorum er sjú nema 500 þúsund krónum, eða samtals 1 milljón króna frá alls 358 íbúum.

Úr Kolfreyjustaðarprestakalli hafa borizt 340 þúsund krónur, frá kennurum og nemendum menntaskólans á Laugarvatni 250 þúsund, úr Kirkjuhvolsprestakalli rúmlega 200 þúsund, frá Patreksfirði 216 þúsund, úr Önundarfirði 130 þúsund, frá Kvenfélaginu Seltjörn 100 þúsund, frá Bolungarvík 70 þúsund, úr Grundarfirði 60 þúsund, frá Bíldudal 55 þúsund, frá Kvenfélaginu á Akranesi 50 þúsund og frá Kvenfélagi Reykðæla, Reykholtshreppi 50 þúsund.

Þá hafði Hjálparstofnuninni borizt fé frá einstaklingum og félögum: Kvenfélagi Neskkirkju, Æskulyðsfélagi Laugarneskirkju, Húsfélaginu Kleppsvægi 134, Model-skartgripum o.fl.

Ennfremur safnaðist fé við guðsþjónustu í Reykjavík s.í. sunnudag, það, sem vitað er um að safnað hafi er: Hjá Óháða söfnuðinum 44 þúsund og 200 krónur, hjá Langholtssöfnuði 36 þúsund, hjá Laugarnessökn 11 þúsund, hjá Arbæjarsökn 16 þúsund, hjá Háteigskirkju 14 þúsund.

Þess skal getið, að allir sóknarprestir taka við framlögum, og einnig er tekið á móti framlögum á skrifstofu Hjálparstofnunarinnar að Klappartíg 27 og á giro rekningi nr. 20.001.

2.700.00 kr. á íbúa

Á sunnudaginn fór fram almenn fjársöfnun í Austur-Landeyjahreppi, sem gaf af sér 300.000.-kr., og munaði þar verulega um framlög Kvenfélagsins Freyju og U.M.F. Dagsbrúnar. Var fjárhæð þessi afhent Hjálparstofnun kirkjunnar í dag. Þá lagði hreppsnefnd Austur-Landeyjahrepps fram 200.000.-kr. til styrktar bæjarsjóði Vestmannaeyja, og var sú fjárhæð afhent samtökum sveitarfélaga í Suður-Landskjördæmi. Þess má geta, að í Austur-Landeyjum búa 185 manns, þannig að hver íbúi hefur að meðaltali lagt fram 2.700 krónur.

Safnanir í hreppum og prestaköllum

Myndarleg framlög hafa borizt frá ýmsum hreppum og prestaköllum úti á landi og safnanir víða í gangi. Í gærkvöldi bárust blaðinu upplýsingar um söfnun í tveim hreppum, þar sem framlög mega teljast mjög myndarleg miðað við íbúafjölda.

2.500.00 kr. á íbúa

Mývetningar hófu allsherjar

fjársöfnun til handa Vestmannaeyingum fljótt eftir að fréttist af atburðum þar, og lauk henni á sunnudagskvöld.

Alls söfnuðust 1,2 milljónir. Þar af var framlag hreppsins 500.000 krónur. Ungmennafélagið Mývetningar gaf 100.000 kr., Kvenfélag Mývatnssveitar 100.000 kr. og Sparisjóður Mývetninga 50.000 krónur. Afgangurinn 450.000 krónur er svo frjáls framlög einstaklinga.

Mývetningar eru alls 480 talsins og samsvarar þetta því 2.500 krónum á hvern þeirra.

Söfnunarféð verður sent til bæjarsjóðs Vestmannaeyja og bæjarsjóðs til beinnar ráðstöfunar, en hana telja Mývetningar munu best vita hvar fjárin er mest þörf.

Þá ítrekaði Sigurður Þórisson oddviti, það sem áður hefur verið getið, að Mývetningar myndu geta veitt nokkrum mönnum, einkum faglærðum, atvinnu og húsnaði, hvort heldur þeir væru einhleypir eða með fjölskyldu.

Söfnun í gangi

Íbúar í Kirkjubæjarprestakalli komu saman í Prestbakkakirkju á Síðu 28. janúar í tilefni þeirra hörmulegu atburða, sem gerzt hafa í Vestmannaeyjum. Senda íbúarnir öllum Vestmannaeyingum hugheilar samúðarveðjur.

Á samkomunni í kirkjunni var ákveðið að ganga fyrir hvern mann í prestakallinu og veita öllum tækifæri til að styðja Vestmannaeyinga með fjárframlögum, og nú er söfnunin þegar í fullum gangi.

Tíminn er peningar Auglýsid í Tímanum

168 íbúðir komnar fram í könnun Rauða krossins

Stp—Reykjavík

Í viðtali við blaðið í gær vegna húsnæðismála Vestmannaeyinga sagði Eggert Asgeirsson framkvæmdastjóri Rauða krossins, að mest væri um bráðabirgðalausnir að ræða til þessa, þótt sum tilfelli hafi verið endanlega leyst.

Eins og kunnugt er hefur Rauði krossinn gengizt eftir íbúða-

könnun. Á sunnudagskvöld hafði verið látið vita um 30 íbúðir eða herbergi í þessari könnun, fyrsta daginn í könnuninni. Í gærkvöldi var alls búið að láta vita um 168 íbúðir. Það, sem hér er um að ræða, er könnun á húsnæði sem hægt er að taka í notkun og leigja, þótt einhverjar lagfæringar þurfi ef til vil að gera á því.

Sagði Eggert, að þessi könnun gæfi strax góðar vonir, en þar sem húsnæðisvandamál Vestmannaeyinga væru enn geymskí og færú stöðugt versnandi, væri afar mikilvægt, að allir þeir, sem hefðu yfir einhvers konar íbúðarhúsnæði að ráða, létu vita af því, en það yrði síðan athugað nánar.

TIL ALLRA ÁTTA

LOFTLEIDIR

REYKJAVÍK

NEW YORK
ALLA DAGA

OSLO
MANUDAGA
FOSTUDAGA

STOKKHÖLMUR
MANUDAGA
FOSTUDAGA

KAUPMANNAHÖFN
ÞRIJUDAGA
FIMMUDAGA
SUNNUDAGA

LUXEMBOURG
ALLA DAGA

GLASGOW
LAUGARDAGA

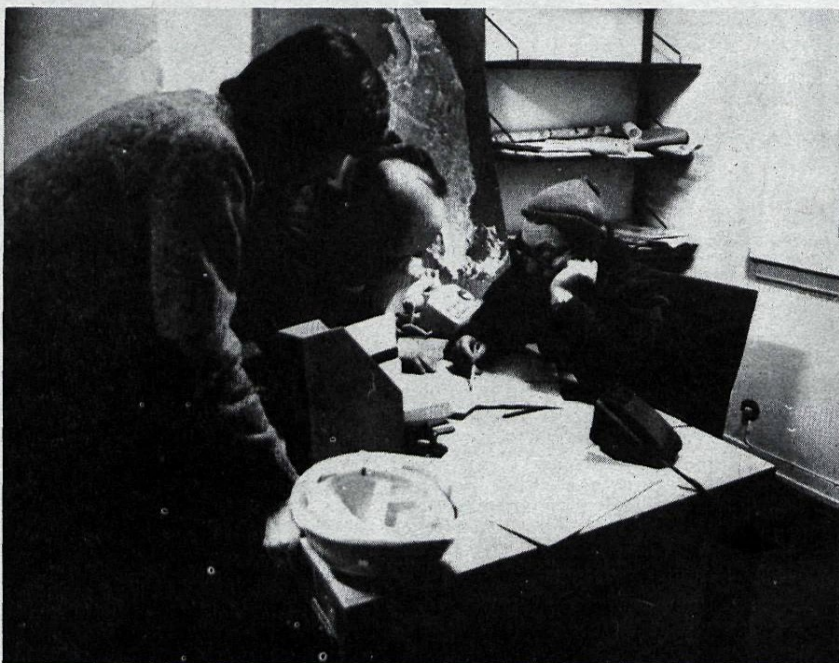
LONDON
LAUGARDAGA

LOFTLEIDIR

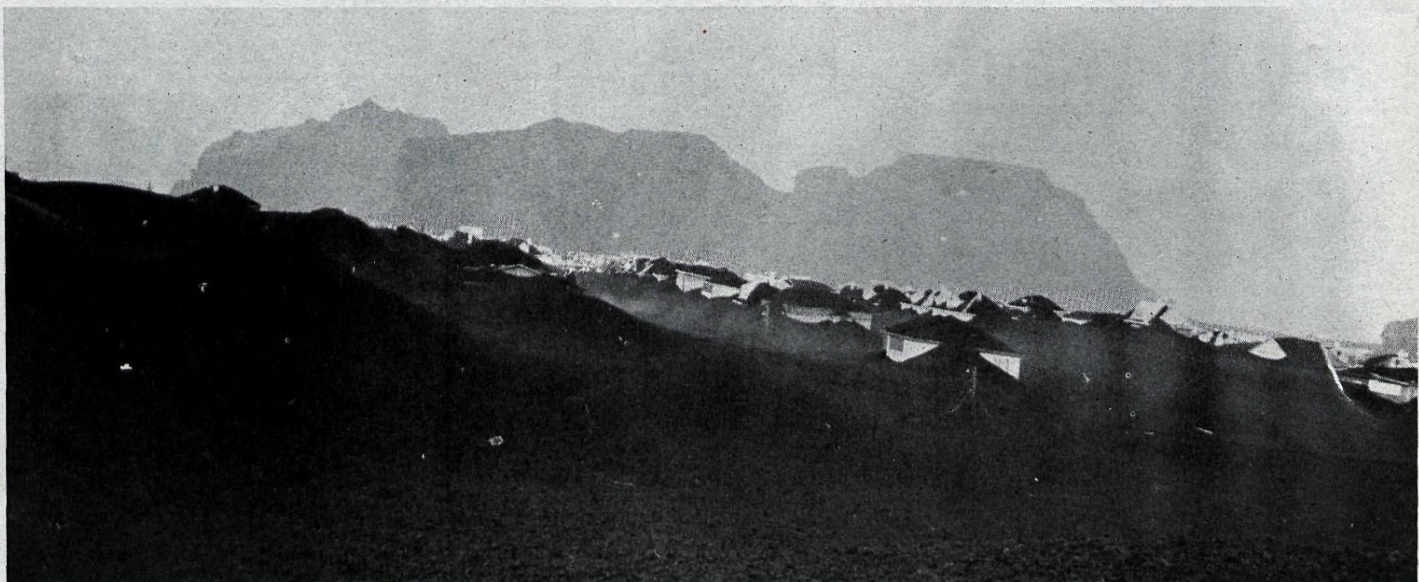
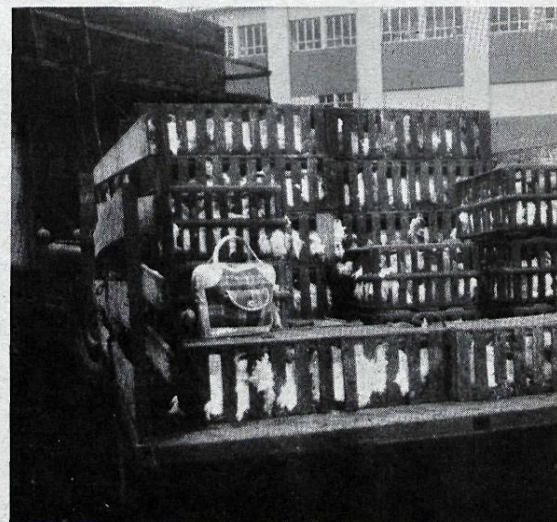
Á sjötta degi í Vestmannaeyjum

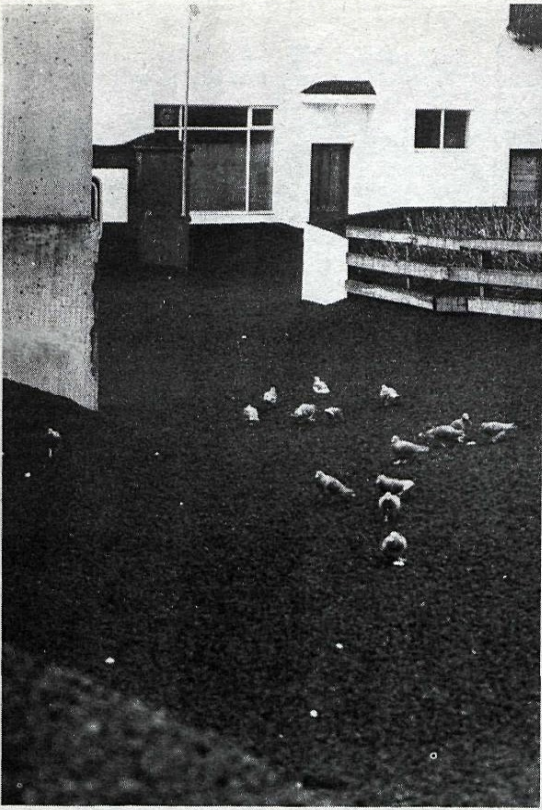
Tímamyndir Gunnar:

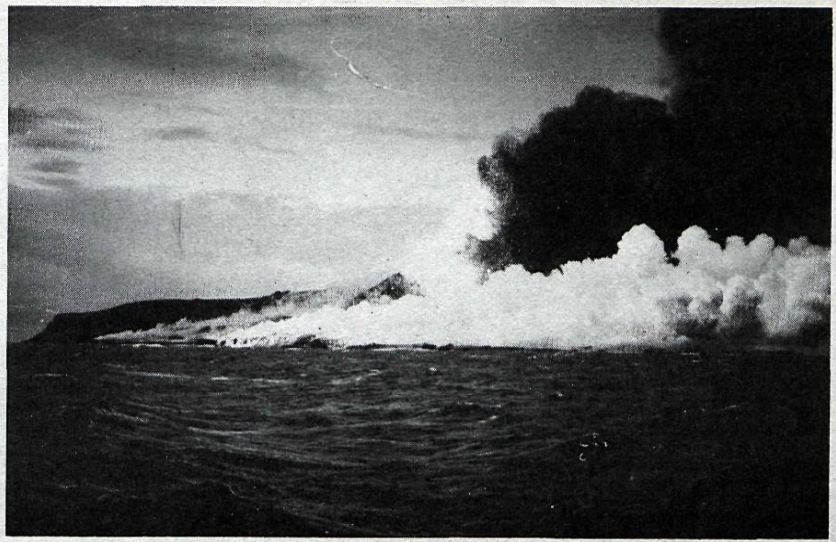
A myndinni hér að ofan má sjá húsin austast í bænum hálf á kafi í ösku. Björgunarmenn standa í hóp og ræða málin, eftir að hafa neglt fyrir gluggana á húsunum sem enn standa upp úr öskunni. Hér til hliðar eru þeir Páll Zophoníasson bæjartæknifræðingur (t.v.) Magnús Magnússon bæjarsjóri og Sigurður Þórarínsson jarðfræðingur að ræða ástandið á sunnudaginn.

Fyrir neðan er svo mynd af hænsnum í búrum, sem flutt voru frá Eyjum.

Enn leynist líf í bænum, eins og dúfurnar á myndinni fyrir ofan bera með sér. Myndin að ofan til hægri var tekin á laugardaginn frá sjó, og sést hvar hraunið vellur í sjó fram, en svartan öskumökkinn leggur yfir bæinn.

Hér til hægri eru svo brunarústir af einu húsanna, sem brunnu á faranótt sunnudagsins.

ALÞINGI

Umsjón:
Elias Snæland Jónsson

Ólafur Jóhannesson, forsætisráðherra:

Þarf um 2000 milljónir á þessu ári vegna neyðarástandsins í Vestmannaeyjum

Þingjörin nefnd á að gera tillögur sem fyrst um fjáröflunarleiðir

Alþingi kaus í gær nefnd sjö alþingismanna til þess að gera tillögur um neyðarástafanir vegna eldgossins í Heimaey og fjáröflun þeirra vegna. Þessi nefnd var kjörin í samræmi við þingsályktunartillögu, sem forsætisráðherra flutti og samþykkt var samhljóða í sameinuðu alþingi. Jafnframt var ríkisstjórninni veitt heimild til þess að taka nú þegar bráðabirgðalán allt að 500 milljónir króna til að greiða kostnað af margvíslegum ráðstöfunum, sem nauðsynlegt er að gripa til án tafar. Í ráðu forsætisráðherra, er hann mælti fyrir þingsályktunartillögunni, kom m.a. fram, að samkvæmt skyndikönnun mun þurfa a.m.k. um 2000 milljónir á þessu ári vegna neyðarástafana. Steft er að því, að þessa fjár verði aflað með sameiginlegu átaki þjóðarinnar allrar, þar sem hver og einn leggi fram sinn skerf.

Forsætisráðherra sagði óþægilegt að rífa upp þá atburði, sem gerust hafa árið 23. janúar í Vestmannaeyjum, né það, sem síðan hefið gerzt og væri að gerast þar. Hugur allra landsmanna hefið snúist, og snerist enn um þau ótíðindi, sem valdið hafi gjafirlegri röskun á kjörum Vestmannaeyinga. Það væri skylda samfélagsins að standa straua af þeim mikla kostnaði, sem náttúruhamfarirnar hefðu í för með sér. Jafnvel þótt gosið stæði mjög stutt, sem egninn vissi þó neitt um enn, þyrftu miklar fjárhæðir að koma til.

Hann sagði, að við mat á þess-

um málum væru öll orð og tölur vanmegnugar. Hins vegar væri hægt að gera tilraun til að meta vandann og þær fjárhagsstærðir, sem um væri að ræða, svo tryggt sé, að þjóðin öll mæti sameiginlega því mikla tekju- og eignatjóni, sem um er að ræða.

Mat á tjóninu

Forsætisráðherra rakti síðan áætlanir um það tjón, sem Vestmannaeyingar og þjóðarbúið verður fyrir vegna náttúruhamfaranna, og kom þá m.a. fram eftirfarandi:

Hlutdeild Vestmannaeyja í íslenskum sjávarútvegi hefur

Ólafur Jóhannesson, forsætisráðherra

verið um 12-13%. Verðmæti útflutningsframleiðslu eyjanna á þessu ári, var áætlað um 2000 milljónir króna. Þótt málin þróist á eins hagstæðan hátt, og frekast er raunhæft að hugsa sér, er ekki útlit fyrir, að fiskvinnsla fari fram í Eyjum á vetrarvertíðinni, og sennilega ekki á þessu ári. Útflutningstapið er því verulegt, þótt floti eyjanna sækir frá öðrum verstöðvum. Þetta tap er áætlað a.m.k. 1000 milljónir króna á þessu ári.

Heildartekjur Vestmannaeyinga voru áætlaðar á þessu ári um 1700 milljónir króna, eða um 3%

af þjóðartekjunum. Á þessu verðum veruleg skerðing, þótt fólkíð fái fljótlega atvinnu annars staðar. Þjóðfélaginu ber að bæta Vestmannaeyjum þetta tekjutap, en það gæti numið um helming eðlilegrar tekjuyndunar í Eyjum.

Mannvirki öll eru í stórhættu, þótt ógerlegt sé að meta hugsanlegt eignatap nú. Övissuatriðin eru svo mörg. Hins vegar er áætlað, að endurnýjunarverð eigna, sem óflýtanlegar teljast, sé um 10 milljarðar króna.

Óvarlegt er að áætla, að á þessu ári þurfi lægri upphæð en 1000 milljónir til þess að vernda og endurreisa byggingar og bæta eignatjón. Síðar geta komið til enn hærri fjárhæðir. Einnig batist við, að bæta skuldatjón, sem verður vegna verðlausra eigna í Eyjum.

Afla þarf 2000 milljóna króna á þessu ári

Forsætisráðherra sagði, að skyndikönnun hefði leitt í ljós, að á þessu ári myndi þurfa að afla um 2000 milljóna til þess að tryggja, að þjóðfélagið gæti öðrglelega rækt skylda sína við Vestmannaeyinga.

Jafnframt væri augljóst, að draga yrði úr heildartekjuleikum þjóðfélagsins og innflutningi.

Einstakar aðgerðir

Forsætisráðherra sagði, að enn væri erfitt að segja nákvæmlega til um, hvað gera þyrfti. Hins vegar væru nokkur verkefni augljós og mjög brýn. Þar nefndi hann m.a. eftirfarandi:

1. Greiða þarf margvíslegan kostnað vegna björgunarstarfs og flutninga, og þeirrar röskunar á högum manna, sem orðið hefur. Meðan neyðarástandið heit verða af þessu mikil útgjöld.
2. Veita verður bætur vegna tekjumissis Vestmannaeyinga, sem ekki geta stundað störf sín.
3. Veita verður fjárhagsaðstoð til að leysa margvísleg félagsleg vandamál. Þar eru húsnæðisvandamálin stærst líðurinn, en einnig koma til aðrir þættir svo sem skólamálin, umönnun sjúkra o.s.frv.
4. Styrkja verður úterðarþyrftir og jafnvel aðra aðila til að halda áfram rekstri. Vestmannaeyjabátar verða að fá

Framhald á bls. 19

Stjórnarfrumv. um dómsmálastjórn í Vestmannaeyjum:

Aðsetur bæjarfógetans verður í höfuðborginni

Gjalddaga fjárhagsskuldbindinga frestað til 23. febrúar

Ríkisstjórnin lagði í gær fram á alþingi frumvarp til laga um bráðabirgðabreytingu á dómsmálastjórn í Vestmannaeyjum, þar sem aðsetur embættis bæjarfógetans í Eyjum er ákveðið í Reykjavík fyrst um sinn. Jafnframt er gjalddaga ýmissa fjárhagsskuldbindinga Vestmannaeyinga frestað til 23. febrúar næstkomandi.

Frumvarpið, sem væntanlega verður afgreitt á alþingi næstu daga, er svohljóðandi:

1. gr.
Aðsetur embættis bæjarfógetans í Vestmannaeyjum skal fyrst um sinn vera í Reykjavík, og er bæjarfógeta heimilt að framkvæma þar allar embættisathafir, sem undir embættið heyrir.

Nú á aðili varnarþing í Vestmannaeyjum, og má þá sækja hann fyrir dómi á aðsetursstað embættis bæjarfógetans í Vestmannaeyjum í Reykjavík.

2. gr.
Bæjarfógetinn í Vestmannaeyjum skal afsegja vixla með greiðslustað í Vestmannaeyjum með fullu gildi á aðsetursstað embættis bæjarfógetans í Vestmannaeyjum í Reykjavík.

3. fr.
Nú fellur krafa eða önnur fjárhagsskuldbinding með greiðslustað í Vestmannaeyjum, eða krafa á hendur aðila með varnarþing í Vestmannaeyjum í gjalddaga á tímabilinu frá 23. janúar 1973 til 22. febrúar 1973, og er þá gjald-

daga þeirrar skuldbindingar frestað til 23. febrúar 1973.

Réttaráhrifum vegna vanefnda á fjárhagsskuldbindingum með efndastað í Vestmannaeyjum eða fjárhagsskuldbindingum aðila með varnarþing í Vestmannaeyjum, sem fallið hafa í gjalddaga fyrir 23. janúar 1973, er frestað til 23. febrúar 1973.

4. gr.
Fullnægjandi er, að tilkynning, sem hafa skil réttaráhrif og á að berast viðtakanda í Vestmannaeyjum á tímabilinu frá 23. janúar 1973 til 22. febrúar 1973, berist 23. febrúar 1973.

5. gr.
Vextir af skuldum, sem greiðslu er frestað á samkvæmt 3. gr., skulu á því tímabili vera þeir sömu og krafan þar.

6. gr.
Dómsmálaráðherra ákveður með auglýsingu, hvenær sá háttur mála, sem um ræðir í 1. og 2. gr., fellur niður.

7. gr.
Lög þessi öðlast þegar gildi.

Sjö manna þingnefnd gerir tillögur um fjáröflunarleiðir

Þingsályktunartillagan, sem forsætisráðherra lagði fram í gær og afgreitt var í einu hljóði, er svohljóðandi:

Alþingi ályktar að kjósa nefnd sjö alþingismanna til þess að gera tillögur um neyðarástafanir vegna eldgossins í Heimaey og um fjáröflun þeirra vegna. Skal hún þegar hefja starf og skila tillögum sínum í frumvarpsformi svo fljótt sem nokkur kostur er. Tillögur nefndarinnar skulu við það miðaðar, að búisfjar af völdum náttúruhamfaranna séu bornar af þjóðinni allri sameiginlega.

Jafnframt heimilur Alþingi ríkisstjórninni að taka bráðabirgðalán í Seðlabanka Íslands eða annars staðar, að fjárhæð allt að 500 milljónir króna, til þess að standa undir kostnaði, sem þegar er áfallinn, og margvíslegum ráðstöfunum, sem ekki verður komið hjá að gera án tafar. Bráðabirgðalán þetta skal endurgreitt af væntanlegri fjáröflun samkvæmt ákvæðum Alþingis. Ráðstöfun fjár þess, er tekið verður að láni til

bráðabirgða samkvæmt framansögðu, skal vera í höndum nefndar þeirrar, sem ríkisstjórnin skipaði 23. janúar s.í. til að rannsaka, hverjar afleiðingar náttúruhamfarinnar í Vestmannaeyjum geta haft fyrir efnahagslega afkomu þjóðarvæðis og hver úrræði eru helzt fyrir hendi til að draga úr þeim afleiðingum. Samkvæmt skipunarbréfi sínu ber þeirri nefnd að hafa samráð við bæjarstjórn Vestmannaeyja.

Með tillögunni fylgdi eftirfarandi greinargerð:

Það er óhjákvæmilegt, að gerðar séu neyðarástafanir vegna eldgossins á Heimaey. Þær neyðarástafanir eiga að byggjast á sameiginlegu átaki þjóðarinnar allrar. Um það átak þarf að vera einhugur þings og þjóðar. Það mun vera ósk allra þingflokka, að þannig sé að málinu staðið. Æskileg samstaða allra þingmanna, jafnt stjórnarliða sem stjórnarandstæðinga, sýnist bezt tryggð með því að veita Alþingi sjálfu beina aðild að undirbúningi tillagna um

Timinn

Útgefandi: Framsóknarflokkurinn

Framkvæmdastjóri: Kristinn Finnþogason. Ritstjórn: Þórarinn Þórarinnsson (ábm.), Jón Helgason, Tómas Karlsson, Andrés Kristjánsson (ritstjóri Sunnudagsblaðs Timans). Auglýsingastjóri: Steingrímur Gíslason. Ritstjórnarskrifstofur í Edduhúsinu við Lindargötu, símar 18300-18306. Skrifstofur í Bankastræti 7 — afgreiðslusími 12323 — auglýsingasími 19523. Aðrar skrifstofur: sími 18300. Askriftargjald 225 krónur á mánuði innan lands, í lausasölu 15 krónur eintakið. Blaðaprent h.f.

Siðleysi

Ritstjórnargrein Visis sl. laugardag er með því allra versta og siðlausasta, sem sézt hefur í íslenzkri blaðamennsku. Er þar fjallað um eitt mesta áfall, sem íslenska þjóðin hefur orðið fyrir öldum saman, af hvíliku ábyrgðarleysi og dæmalausni tillitsleysi við þá, sem um sárt eiga að binda að stappar nærri mannhatri. Það er illt verk, þegar svona alvarlegir atburðir gerast að búa til og breiða út hreinar gróusögur um að ríkisstjórnin hafi tekið kuldalega og hafnað þeirri aðstoð, sem fram hafi verið boðin, og það séu ráðherrar landsins, sem komi í veg fyrir að varnarliðið leggi alla þá hjálp fram við björgunarstórfin sem það getur og hefur boðið. En tölfunum kastar mitt í þessum válegu atburðum, sem snortið hafa þjóðina djúpt, þegar því er dróttað að ráðherrum landsins, sem lagt hafa nótt við dag til að stuðla að því að Vestmannaeyingum yrði lagt allt það lið sem verða mátti, — að þeir hafi tekið eldgosinu með „feginleik“ og lítið á það sem haldreipi til að skella skuld erfiðleika í efnahagsmálum á náttúruöflin.

Ekki verður hjá því komizt að birta hér tilvitnanir í þennan ógeðslega leiðara Visis sl. laugardag. Þar segir m.a.:

„Ráðherrarnir vissu, að útlitið var svart í efnahagsmálum, og sumir þeirra sáu í eldgosinu möguleika á að skella allri skuldinni á náttúruöflin. Það var einkar óviðkunnanlegt að sjá eldgosid gripid í sem haldreipi þegar á öðrum degi og lesa feginleikann á milli grátblóggina linanna“.

„Annað undarlegt mál eru tilraunirnar til að halda varnarliðinu á Keflavíkurflugvelli utan við aðgerðirnar í Vestmannaeyjum“.

„.....Þessum ráðherrum er meinilla við, að varnarliðið auki vinsældir sínar með þátttöku í björgunaradgerðum hér innanlands“.

„Það er vegna annarlegra sjónarmiða að varnarliðið má helzt ekki taka þátt í björgunaradgerðum og það er vegna sömu annarlegra sjónarmiða, að Bandaríkjastjórn má ekki veita fjárhagslega aðstoð vegna eld-gossins í Vestmannaeyjum“.

Þetta eru sýnishorn úr einhverri siðlausustu ritstjórnargrein, sem nokkru sinni hefur birt í íslenzku dagblaði. Fyrir þeim fullyrðingum, dylgjum og rögi, sem þar er að finna, er ekki flugufótur, hvað þá meira, heldur er staðreyndum gjórsamlega snúid við.

Ríkisstjórnin hefur þegið alla þá aðstoð, sem boðin hefur verið fram erlendis frá og þakkað þann hlýhug og samúð, sem að baki býr. Hún hefur um leið óskað góðrar samvinnu við þá aðila, sem aðstoð hafa boðið fram, um að aðstoðin yrði í því formi, sem talið yrði að kæmi að mestum og bestum notum. Ríkisstjórnin mun þiggja alla aðstoð með þökkum, hvaðan sem hún kemur.

Í forsiðuviðtali í Timanum í dag við almannavarnarráð eru gróusögur Visis bornar algv til baka og raunar betur þó, því að almannavarnarráð hefur ekki aðeins þegið alla þá hjálp, sem varnarliðið hefur getað látið í té, heldur hefur það sótt á um að aðstoðin yrði aukin. Forsætisráðherra lýsti því yfir á Alþingi í gær, að hann hefði beinlínis gefið almannavarnarráði fyrirmæli um sem nánasta samvinnu við varnarliðið. TK

ERLENT YFIRLIT

Bandaríkin hafa hætt hernaði í Víetnam

Það er mikilvægasta atvikið friðarsamninganna í París

SÍDASTLIÐINN laugardag voru undirritaðir í París samningar um vopnahlé og frið í Víetnam. Samningarnir voru undirritaðir af utanríkisráðherrum Bandaríkjanna og Norður-Víetnams og af fulltrúum stjórnarinnar í Saigon og þjóðfrelshreyfingarinnar í Suður-Víetnam. Samkvæmt þeim átti vopnahlé að ganga í gildi síðastl. sunnudagsmorgun, en víða héldu þó vopnaskipti áfram á sunnudaginn og áfaranótt mánudagsins. Mjög er óttast að hernaðarleg atök haldist áfram í Suður-Víetnam, þrátt fyrir samningana, en á það reynir fyrst til fulls, þegar eftirlitsveitin hefur komið sér fyrir. Friðurinn í Víetnam er þó hvergi nærri tryggður, og sennilega hefur Palme, forsætisráðherra Svíþjóðar, því komizt rétt að orði, þegar hann sagði, að meginatriði umræddra samninga væri, að Bandaríkin hættu allri hernaðarhlutun í Víetnam.

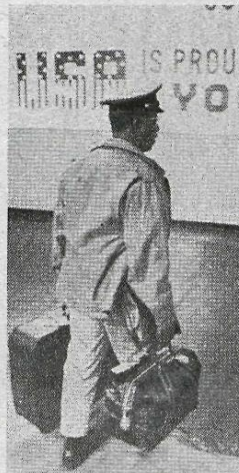
Samkvæmt samningunum eiga Bandaríkin að hafa flutt allan herfla sinn frá Suður-Víetnam innan 60 daga, og að hafa lagt niður allar herstöðvar sínar þar. Þau lýsa jafnframt yfir því, að þau muni hætta allri beinni hernaðarlegri hlutun í Víetnam. Í staðinn fá þau það, að öllum bandarískum herföngum í Víetnam verður skilað innan 60 daga.

Það er vissulega mikill og gleðilegur atburður, að Bandaríkin hætta þannig öllum beinum hernaðarlegum afskiptum í Víetnam. Þetta þýðir, að vopnaskiptin, sem verða kunna her eftir í Víetnam, verða ekki eins hrikaleg og áður og tjónið, sem fylgir þeim, miklu minna. En því miður bendir margt til þess, að þeim sé síður en svo lokið.

SAMKVÆMT samningunum á það að byggjast fyrst og fremst á samkomulagi milli Saigonsstjórnarinnar og þjóðfrelshreyfingarinnar, að vopnahlé og friður komist á í Suður-Víetnam. Þessir aðilar eiga að semja um vopnahlés-mörkin eða nánr tiltekið þau svæði, sem eiga að falla undir yfirráð hvors aðila um sig. Það verður meira en erfið, því að víða eru slík mörk ekki finnanleg, eins og skiljanlegt er í landi, þar sem skærur hernaður hefur geislað. Þá eiga þessir aðilar að semja um ráðstafanir til að tryggja vopnahlé og að komið verði á fullu málfrelsi, ritfrelsi og samtakafrelsi í öllu löndinu. Loks eiga þeir að semja um myndun sérstaks þjóðráðs, sem á að vinna að sáttum og einingu í löndinu, og skal það myndað þannig, að Saigonsstjórnin skipar þriðjung fulltrúa í það, þjóðfrelshreyfingin þriðjung og óháðir aðilar þriðjung. Þetta þjóðráð á að sjá um framkvæmd frjálsra kosninga í löndinu, en annars verður það illa ráðið af samningunum, hve víbtækt valdsvið þess á að vera.

Allt bendir til, að þessir samningar verði mjög erfiðir og ekki mun það bæta úr skák, að 140 þúsund manna her frá Norður-Víetnam verður áfram í löndinu.

TIL TRYGGINGAR því að vopnahlé verði haldið, skal koma upp sérstakri eftirlits-

Bandarískur hermaður við heimkomu frá Víetnam.

sveit, sem verður skipuð hermönnum frá Kanada, Póllandi, Indónesíu og Ungverjalandi. Í þessari sveit verður rúmlega 1100 manns, og er henni ætlað að skipast í fámenna hoga, sem dveljast hér og þar um landið. Mjög takmarkaðar líkur eru til þess, að þessir fámennu eftirlitsþópar geti hindrað vopnaskipti að ráði, ef til þeirra kemur á annað borð. Eftirlitsveitinni er ætlað að starfa þangað til fyrir liggja nánari fyrirmæli frá alþjóðlegri ráðstefnu, sem ætlað er að fjalla um málefni Víetnams, en hún á að koma saman innan 30 daga. Ráðstefnan á að vera skipuð fulltrúum frá Bandaríkjunum, Bretlandi, Frakklandi, Sovétríkjunum, Kína, Kanada, Ungverjalandi, Indónesíu, Póllandi, Norður-Víetnam, Saigonsstjórninni og þjóðfrelshreyfingunni í Suður-Víetnam. Loks á aðalframskvæmdastjóri Sameinuðu þjóðanna að eiga þar sæti. Ráðstefnunni er ætlað að gera ráðstafanir til að tryggja til fulls að friður komist á í Víetnam og í öðrum löndum Indó-Kína. Segja má því, að hennar bíði það verkefni, að koma því í framkvæmd, sem Parísarsamningarnir fjalla um, en tryggja ekki nema að örliðu leyti.

Í Parísarsamningunum, sem voru undirritaðir á laugardaginn, er gert ráð fyrir því, að ríkin í Víetnam sam-einist, en það gerist með friðsamlegum hætti. Afvopnaða svæðið, sem nú er milli landanna, verður því talið marka hrein bráðabirgðalandamæri.

EFTIR að samkomulag hafi náðst um samningana, flutti Nixon forseti útvarps- og sjónvarpsræðu, þar sem hann lýsti yfir því, að samkomulag hefði náðst með heitri. Þar átti hann einkum við, að það ákvæði samninganna, að sjálfstæði Suður-Víetnams skuli virt, þangað til samið hefði verið um sameiningu ríkjanna í Víetnam. Nixon sleppti að geta þess, að samningarnir fjalla ekkert um, að 140 þúsund manna her frá Norður-Víetnam dvelst í Suður-Víetnam og þannig samþykkja Bandaríkjamenn óbeint, að hann fái að vera þar áfram.

Sannleikurinn er sá, að þá

„heidarlegu“ samninga, sem nú hafa verið gerðir, gat Nixon strax gert fyrir fjórnum árum. Samkvæmt yfirlýsingum Harrimans og fleiri, sem þá önnuðust víðræður við fulltrúa Norður-Víetnams fyrir stjórn Johnsons, var þá strax hægt að semja á þeim grundvelli, sem nú hefur verið samið á. Fjögurra ára stríð af hálfu Nixonstjórnarinnar hefur verið háð til einskis. Þetta gildir þó enn augljóslegar um loftársirnar, sem Nixon lét gera á Norður-Víetnam um jólaeytið. Samningarnir, sem nú hafa verið gerðir, eru í öllum höfuðatriðum samhljóða uppkastinu, sem samkomulag hafi náðst um í október síðastl.

Le Duc Tho, aðalsamningamaður Norður-Víetnams, lét svo um mælt er samningastarfinu var lokið, að náðst hefði áfangasigur. Með því gaf hann óbeint til kynna, að það mark hefði enn ekki náðst, að sameina allt Víetnam undir stjórn kommúnista. En að því getur 140 þús. manna norður-víetnamskur her í Suður-Víetnam nú unnið markvisst og rolega eftir að Bandaríkjamenn eru farnir. Vissulega er það ekki lítilt áfagnasigur.

Í BANDARÍSKUM blöðum hafa undanfarið verið birtar nokkrar tölur, sem gefa vel til kynna, hve dyrt Víetnamstríðið hefur orðið Bandaríkjamönnum. Um 46 þús. Bandaríkjamenn hafa fallið í beinum hernaðaráttökum, en 10.300 á annan hátt, m.a. í umferðarslysum. Ófnaut eiturlyfja er talið hafa orsakað dauða margra beint og óbeint. Rúmlega 300 þús. Bandaríkjamenn hafa sáráttmeira og minna; og eru þá aðeins taldir þeir, sem hafa nolið spítalavistar af þessum sökum. Alls hafa 2,5 milljónir Bandaríkjamanna gegnt herþjónustustörlum í Víetnam, en flestir voru þeir þar í einu um 550 þús. Dvölin þar hefur orðið mörgum þeirra slæmur sköli, eins og greinilega hefur komið í ljós eftir heimkomuna. Flúer Bandaríkjamanna varpað alls 7,1 millj. tonna af sprengjum á herbáskistöðvar, bæi og borgir í Indó-Kína, og er það þrisvar sinnum meira magn, en Bandaríkjamenn notuðu í síðari heimsstyrjöldinni og 10 sinnum meira en í Kóreu. Bandaríkjamenn hafa misst 4900 þyrlur og 3700 flugvelar í Indó-Kína, þar af um 1000 flugvelar í Norður-Víetnam. Samanlögð útgjöld Bandaríkjamanna vegna stríðsins í Víetnam eru talið nema orðið 137 billjónum dollara.

En þetta tjón Bandaríkjamanna er þó ekki stórvæglegt miðað við tjón Víetnama. Stjórn Suður-Víetnams segist hafa misst 180 þús. hermenn í hernaðaráttökum, en sjónvarpsræðu, þar sem hann lýsti yfir því, að samkomulag hefði náðst með heitri. Þar átti hann einkum við, að það ákvæði samninganna, að sjálfstæði Suður-Víetnams skuli virt, þangað til samið hefði verið um sameiningu ríkjanna í Víetnam. Nixon sleppti að geta þess, að samningarnir fjalla ekkert um, að 140 þúsund manna her frá Norður-Víetnam dvelst í Suður-Víetnam og þannig samþykkja Bandaríkjamenn óbeint, að hann fái að vera þar áfram.

Íþróttir

ÍR-ingar fyrstir frá Kamba- brún

ÍR-ingar sigruðu í boðhlaupinu frá Kambabrún til Reykjavíkur á sunnudaginn. Veður var mjög óhagstætt og alveg á lakmörkunum, að keppnisfært væri. Vindstrekkur og rigning á móti og háka á heiðinni. Hver keppandi hljóp 10 km, en fjórir voru í hverri boðhlaupssveit. Tími ÍR var 2 klst. 45 mín og 42 sek. UMSK var í öðru sæti á 2:49,43,0. Skarphéðinn 2:58,35,0, Armann 3:04,56,0 og Norður-Þingeyingar (UNÞ) hljóp á 3:11,07,0. Í sigursveit ÍR voru Gunnar P. Jóakimsson, Sigfús Jónsson, Agúst Asgeirsson, og Júlíus Hjörleifsson. Bestum tíma náði Sigfús 37:38,0 mín., Agúst 37:52,0, Júlíus 38:10,0, Einar Óskarsson, UMSK, 38:35,0 og Jón H. Sigurðsson, HSK, 38:52,0.

HSK hafði forystu eftir fyrsta „sprett“, UMSK fór fram úr á öðrum spretti, og loks náði ÍR forystu (Agúst) á þriðja spretti og hélt henni í mark, en síðasta spölinn hljóp Júlíus. Hlaupið var skemmtilegt og er vonandi að það verði árlegur viðburður, framvegis. —OE.

ADALFUNDUR

Aðalfundur Körfuknattleiksdeildar Fram fer fram í kvöld, þriðjudagskvöld, í Alftamýrar-skólanum og hefst stundvíslega kl. 20.30.

Venjuleg aðalfundarstjórn.
Stjórnin.

Jón Sigurðsson, einn okkar efnilegasti handknattleiksmaður, leikur með pressuliðinu gegn landsliðinu annað kvöld. Hér á myndinni sést hann skora í leik gegn KR.

Pressuliðið líklegt til að veita mjög harða keppni

— er það mætir liði landsliðsnefndar annað kvöld

Alf—Reykjavík
— Eins og skýrt hefur verið frá, fer fram pressuleikur í handknattleik á miðvikudaginn í Laugar-dalshöllinni. Hefur landsliðsnefnd þegar tilkynnt sitt lið, en núna um helgina

hittust íþróttafréttamenn og völdu pressuliðið. Verður það þannig skipað:

Markverðir:
Ólafur Benediktsson, Val.
Þorsteinn Björnsson, Fram.
Aðrir leikmenn:
Ingólfur Óskarsson, Fram, fyrirliði.

Jón Karlsson, Val.
Brynjólfur Markússon, ÍR.
Sigfús Guðmundsson, Vík.
Páll Björgvinsson, Vík.
Stefán Gunnarsson, Val.
Agúst Svavarsson, ÍR.
Vilberg Sigtryggsson, Arm.
Jón Sigurðsson, Vík.
Viðar Símonarson, FH.

Eins og sést af þessari uppstillingu, eru engir nýgræðingar í pressuliðshópnum. Flestir af þessum leikmönnum hafa mikla reynslu að baki sem landsliðsmenn og unglingslandsliðsmenn.

Verður mjög fróðlegt að sjá, hvort liðið nær vel saman, en íþróttafréttamenn eru mjög bjartsýnir um það.

Vissulega eru nokkrir leikmenn í pressuliðinu, sem koma sterklega til greina, sem landsliðsmenn. Standi þeir sig vel í leiknum á miðvikudaginn — og betur en leikmenn landsliðsnefndar — á auðvitað ekki að hika við að gefa þeim tækifæri í landsleikjunum í næsta mánuði. Pressuleikur þjónar engum tilgangi, nema fyllsta tililit sé tekið til úrslita hans.

15 ára skagfirzka stúlka setti nýtt Íslandsmet!

Glæsilegt Sveina- og Meyjameistaramót á Laugarvatni
— á 2. hundrað keppendur

Sveina- og meyjameistaramót Íslands í frjálsum íþróttum innanhúss fer fram með miklum glæsibrag í íþróttahúsinu að Laugarvatni um helgina. Skarphéðinn sá um framkvæmd mótisins og fórst það sérstaklega vel úr hendi. Þátttakendur voru fjöl-

marginir, fleiri en nokkru sinni fyrr, eitthvað á annað hundrað talsins. Að keppni lokinni bauð Skarphéðinn öllum keppendum og starfsmönnum til kaffidrykkju. Eitt Íslandsmet var sett á mótinu, það gerði Sigurlína Gísladóttir, UMSS, hún stökk 2,77

m í langstöcki án atrennu, bætti metið um 1 cm, en gamla metið var 2,76 m. Sigurlína sigraði einnig í hástöcki með atrennu eftir hörkukeppni við Ragnhildi Pálsdóttur, Stjórnunni, þær stukku báðar 1,45 m og það var ekki fyrr en í aukatilraun, að Sigurlína tryggði sér sigurinn.

Óf langt mál yrði að telja upp allt það unga fólk, sem vakti athygli á þessu móti, en ekki er hægt annað en minnast á Hrafnkel Stefánsson, HSK, sem sigraði í tveimur greinum sveina, Ragnar Marteinsson, UMSS, Pétur Hartmannsson, HSK, Ólafur Guðnason, HSK, Ásu Halldórsdóttur, A og Asgeir Eiríksson, ÍR.

Helstu úrslit:
Sveinaflokkur (15-16 ára):
Hástökk með atr.:
Hrafnkell Stefánsson, HSK, 1,75 m.
Sigþór Ómarsson, ÍA, 1,65 m.
Þórir Óskarsson, ÍR, 1,65 m.
Þrístökk án atrennu:
Ragnar Marteinsson, UMSS, 8,34 m.
Þorv. Þórsson, UMSS, 8,10 m.
Pétur Hartmannsson, HSK, 8,07 m.
Langstökk án atr.:
Pétur Hartmannsson, HSK, 2,92 m.
Framhald á bls. 19

Íþróttafréttamenn neyðast til að leika í náttfötum sínum

— er þeir mæta dómurum í
aukaleik á miðvikudagskvöld

I sambandi við pressuleikinn á miðvikudaginn, fer fram aukaleikur í hálfleik milli úrvalsliðs íþróttafréttamanna og handknattleiksdómara. Biða eflaust margir spenntir eftir því að sjá hina snjöllu kappapressunnar og dómara í leik, en eins og kunnugt er, hafa engir meira vit á íþróttum en þeir.

Dómarar hafa þegar valið sitt lið og er það þannig skipað:

Kristófer Magnússon
Einar Hjartarson
Valur Benediktsson
Björn Kristjánsson
Magnús Pétursson
Óli P. Olsen

Karl Jóhannsson
Sveinn Kristjánsson
Ingvar Viktorsson.

Í liði íþróttafréttamanna verða þessir:

Omar Ragnarsson
Steinar J. Lúðvíksson
Agúst Jónsson
Hallur Símonarson
Alfréd Þorsteinsson
Jón Asgeirsson
Sigmundur Steinarsson
Sigdór Sigdórsen
Sigtryggur Sigtryggsson
Jón Birgir Pétursson
Róbert Agústsson.

Sökum þess, að íþróttafréttamenn eiga ekki búninga til að leika í, hafa þeir ákveðið (vantalega með samþykki eiginkvænna) að leika í náttfötum.

Víkverjar bjóða Vestmannaeyingum á æfingar

Glimuönnum úr Vestmannaeyjum er boðið að koma og æfa glímu hjá Ungmennafélagi Víkverja.

Æfingar fara reglulega fram í Íþróttahúsi Jóns Þorsteinssonar Lindargötu 7, mánudaga, miðvikudaga og föstudaga, kl. 19.00.

Ungmennafélagið Víkverji er eitt stærsta og virkasta glímufélag á landinu. Starfsemi félagsins er mjög til fyrirmyndar hvað fjölbreytni snertir.

Á síðasta hausti byrjaði félagið að efna til innanfélags kappglímu í 5 flokkum, einu sinni í mánuði. Einnig hefur

félagið ákveðið að fara og heimsækja ýmis glímufélög í nágrenni Reykjavíkur. Nú um síðustu helgi heimsótti glímuflokkur frá félaginu, Búnaðarskólann á Hvanneyri, og má segja að þar fari vel á, þar sem glímuflokkurinn hefur framán af verið eitt aðaláhugamál skólamanne úti á landsbyggðinni.

Glimuþjálfari félagsins er Kjartan Bergmann Guðjónsson, einn færasti þjálfari í þeirri grein.

Kjartan Bergmann leggur aðaláhærslu á ahlíða líkamspjálfun og viðhald glímuíþróttarinnar. KBÞ

Gluggar byrgðir í Eyjum

Félagar úr björgunarsveitum negla bárujárn fyrir glugga í Vestmannaeyjum á sunnudaginn. Húsin eru hálf í kafi í ösku, og mennirnir eru við öllu búnir — með öryggishálma og hlífðargleraugu — eins og reyndar allir, sem eru í Eyjum um þessar mundir. (Tímamynd Gunnarar).

GÓÐ LOÐNUVEIÐI ÚTI AF NORÐFJARÐARHORN

Mestu landað í Neskaupstað og á Eskifirði

Góð loðnuveiði var 50 sjómilur úti af Norðfjarðarhorni í fyrrinótt, og fengu margir bátar ágætisafla. Bátarnir hafa orðið að kasta oft, þar sem erfitt er að ná loðnunni, en þegar á annað borð hefur tekizt að loka hana inni í nóunum, þá hafa bátarnir

fengið ágæt köst. Ekki er enn vitað, hvað heildarloðnuveiðin er orðin mikil, en eftir þeim upplýsingum, sem blaðið hefur aflað sér, þá hafa að minnsta kosti borizt 18-19 þúsund tonn af loðnu á land á Austfjarðahöfnum síðustu dægrin.

Enda þótt loðnuveiðin hafi verið góð, er loðnuflotinn ekki almennt kominn á miðin ennþá, en bátar streyma nú út hver af öðrum.

Það er athyglisvert við loðnuveiðarnar núna, að þetta er í fyrsta skipti, sem hægt hefur verið að veiba loðnu í nótt úti af hinum eiginlegu Austfjörðum. Fram til þessa hefur ekki tekizt að veiba loðnu fyrr en hún er komin upp að landinu, og yfirleitt hefur fyrsta loðnan veiðist á Lónsbuht, eða úti af Hornafirði.

Benedikt Guttormsson í

Neskaupstað sagði að Sildarvinnslan í Neskaupstað væri búin að taka á móti rúmum 6000 tonnum af loðnu. Í gær komu sjö bátar til Neskaupstaðar með 1500 tonn. Sildarbræðslan í Neskaupstað getur brætt um 800 lestir á sólarhring og þróarrými er þar nóg, því hægt er að geyma loðnuna á sildarplönun, þegar loðnugeymar fyllast. Bræðsla í Neskaupstað hefur gengið mjög vel það sem af er.

— Sildarbræðslan hér er búin að taka á móti rúmum 6000 tonnum af loðnu, sagði Hilmar Thorarensen á Eskifirði, þegar við ræddum við hann. Sagði Hilmar, að þrjár bátar hefðu kom-

ið inn til Eskifjarðar í gær með loðnu, og voru þeir allir með fullfermi.

Þróarrými á Eskifirði er fyrir 9000 lestir og sildarverksmiðjan getur brætt fjögur hundruð lestir á sólarhring.

Sildarverksmiðjan Hafsild h.f. hefur nú tekið á móti tvö þúsund lestum af loðnu, sagði Ingimundur Hjálmarsson á Seyðisfirði. Í gær komu tveir loðnubátar með loðnu til Seyðisfjarðar og var Guðmundur RE með 400-500 lestir.

Ingimundur sagði, að Sildarverksmiðja ríkisins á Seyðisfirði hefði ekki enn tekið á móti neinni loðnu, en menn gerðu fastlega vonir með það, ef loðnan héldi áfram að berast í miklum mæli til Seyðisfjarðar.

Hjá Fiskimjölsværksmiðjunni á Fáskrúðfirði fengum við að vita,

Framhald á bls. 19

Lofum Guð fyrir að sleppa

— segir skipverji á Reykjanesi

ÞÓ-Reykjavík

Dagfari frá Húsavík kom mikið við sögu nú um helgina, því að skipið bjargaði áhöfninni af Jóni Kjartanssyni og síðan dró það Reykjanes frá Hafnarfirði til hafnar á Eskifirði, en það strandaði á Hvalbak í fyrrinótt.

Reykjanes strandaði á Hvalbak um klukkan sex í gærmorgun. Tveir bátar, Dagfari ÞH og Höfrungur 3 AK voru nærstaddir og komu þeir fljótt á vettvang. — Mikill leiki kom strax að skipinu, og fylltist framendi þess og framlest strax af sjó. Aftur á móti héldu aftari lestarskilrúm og enginn sjór komst í afturlest og vélarrúm. Reykjanes komst fljótt á flot af-eigin rammleik. Þegar hér var komið var ljóst, að skipið kæmist ekki til hafnar af eigin vélaraffli, enda hafði stýri skipsins fests yfir í öðru borðinu.

Ferðin til lands sóttist ágætlega og kom Dagfari með Reykjanes til Eskifjarðar á sjötta tímanum í gærkvöldi. Þegar skipin komu til Eskifjarðar lá Reykjanesið alveg á „nefinu“ sem kallað er. Aðeins

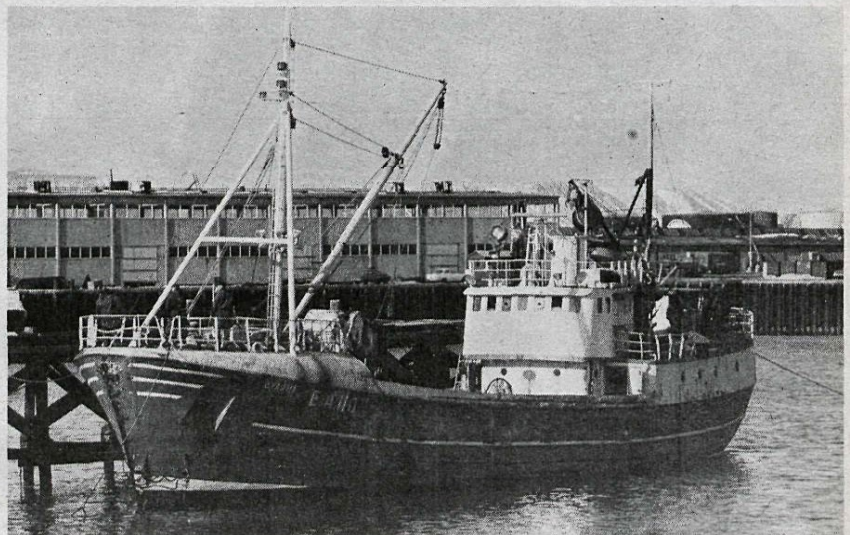
smábrún á hvalbaknum stóð upp úr.

Skipstjóri á Dagfara er Sigurður Sigurðsson, en hann hefur alla tíð verið mjög heppin sem skipstjóri.

Reykjanes GK 50 er 200 lestir að stærð, og hét áður Bjarni EA 110, smíðað í Noregi 1964.

Búið er við, að reynt verði að þetta Reykjanesið eitthvað á Eskifirði og að öllum líkindum verður það tekið upp í dráttarbraut í Neskaupstað.

Fréttaritari Tímans á Eskifirði, náði tali af einum skipverjanum á Reykjanesi, þegar það kom til Eskifjarðar í gærkvöldi. Sagði skipverjinn, að hann teldi það mestu mildi að báturinn skyldi renna út af skerinu. Hann sagði, að strax hefði komizt sjór í lúkarinn og þegar skipverjar voru að berjast við að koma út björgunarbátinum slasaðist einn skipverjanna. Annars vildu menn litíð segja um óhappið, annað en það að þeir lofuðu guð fyrir að sleppa út af skerinu.

Reykjanes GK. Þessi mynd var tekin af bátinum, þegar hann hét Bjarni. — en þá strandaði báturinn á Stokkseyrarfjörum